A°. 1809. № 203.

KONINKLIJKE COURANT

Dingsdag den 29sten van Oogstmaand

NB. *Bij deze courant wordt alvmme een* half-vels *bijvoegsel* gratis *uitgegeven.*

HOLLAND.

AMSTERDAM *den 28 van Oogstmaand.*

OP heden heeft het koninklijk institut van wetenschappen, letterkunde en schoone kunsten, onder voorzitting van den hooggeleerden heer *J. H. van Swinden*, deszelfs tweede algemeene vergadering, in het zoogenaamde Trippenhuis, op de Cloveniers-burgwal, gehouden. Men verneemt, dat deze zitting, die zeer voltallig geweest is, tot op morgen is gescheiden.

FRANKRYK.

PARYS *den 22 van Oogstmaand.*

De mededeelingen, die aan den senaat, in deszelfs zitting van den 14den dezer gedaan zijn, door Z. D. H. den prins-aartskanselier des rijks, in het verslag van Z. E. den minister van oorlog, hebben de natie de nieuwe poging der Engelschen, het doel hunner onderneming en derzelver eerste gevolgen bekend gemaakt. Men weet, dat deze expeditie in schijn tegen onze naburen en bondgenooten gerigt is; maar hun belang raakt ons van te nabij; onze zaak is al te veel te zamen verbonden, en de pogingen des vijands tegen Zeeland zijn van al te na verknocht aan deszelfs ontwerpen tegen de Schelde en tegen Antwerpen, dan dat de algemeene denkwijs niet zeer bezig moet zijn met die gebeurtenissen, en dat men niet zoude wenschen, er niet alleen den zamenhang in het groot van te weten, maar zelfs, dat men, zoo het mogelijk is, naar de geringste bijzonderheden verlangt.

Op het oogenblik, dat deze gedachte zich uitlaat, door trekken van zelfopoffering, zonder tal, bij alle de klassen der inwoners, door opofferingen van allerlei aard, door eene gelijkvormige goedkeuring van al wat de regering tot eene algemeene verdediging gezegd, en door een algemeenen oorlogskreet tegen de Engelschen, op het oogenblik waarin deze wezenlijk nationale beweging den vijand eene ontzaggelijke magt tegenstelt, ter plaatse zelf, welke hij zonder tegenweer dacht te zullen vinden; op het oogenblik, dat deze bewegingen het groot-leger des Keizers toelaten, deszelfs groot werk te voleindigen, en zich gerust te kunnen verlaten op de getrouwheid en den moed van een ander leger, om zoo te spreken, door het grondgebied, hetwelk hetzelve zal verdedigen, gebaard; op zoodanig oogenblik is het van het hoogst belang, deze denkwijze te voldoen, dezelve te versterken, dezelve, door die te verlichten, eene rigting te geven, en zelfs, om den vijand te onderrigten, die, in deze gedenkwaardige omstandigheid, deszelfs verbeelding, wegens den staat der gemoederen in Frankrijk, en wegens de uitgestrektheid der middelen van het bestuur, voor altoos zal zien te niet gaan.

[illegible] dat dit dagblad (*de Moniteur*), [illegible] de echtste bouwstoffen voor de geschiedenis opteleveren, van tijd tot tijd en in de natuurlijke volgorde der gebeurtenissen, alle de akten en stukken zal publiek maken, die op de zaken van de Schelde betrekking hebben; het zij in derzelver geheel, het zij bij uittreksel, naar mate van den trap van belangrijkheid der berigten.

Extract uit een brief van den generaal Rousseau, *kommandant van het eiland Kadzand, gedagteekend Breskens, den 25sten van hooimaand* 1809, *aan den minister van oorlog:*

MONSEIGNEUR!

Gij hebt berigten van verschillende dagteekeningen, ontvangen, betreffende de groote expeditie en de verschillende gedachten over hare bestemming. Alles geeft reden te gelooven, dat de Engelschen de Schelde bedreigen; want, wat kunnen zij elders ondernemen, hunne vloot, als naar gewoonte, in hunne havens gebleven zijnde, terwijl hunne bondgenooten zich hebben doen kloppen?

Veronderstellende, dat deze groote expeditie voor de Schelde geschikt ware, heb ik mij verbeeld, dat dezelve uit Duins, ten 8 uren des avonds, kon uitloopen, en in het gezigt der eilanden tusschen een en twee uren des morgens, kon komen, aangezien de kleine afstand, en oogenblikkelijk hunne toebereidselen tot landing maken, welke in 5 of 6 uren uitgevoerd kunnen worden.

Niet voor den dag kunnende verwittigd worden, heb ik mijne [illegible] te drijven.

schikkingen dien ten gevolge gemaakt, en ik zond een ordonnans naar Ecloo, om de tien brigaden, die zich aldaar bevinden, te doen opbreken. Er zijn omtrent 12 uren noodig, te rekenen van het vertrek des ordonnans, voor hunne aankomst op het eiland, en meer dan 24 uren, voor die van Gend.

Ik heb gemeend, in deze gesteldheid, aan de officieren van genie te moeten bevelen, de sluiting der buitenlijke batterij te moeten voltooijen. ...Deze post zal met de grootste standvastigheid verdedigd worden, daar dezelve den doortogt dekt. Hetzelfde langen tijd de pogingen des vijands kunnende weerstaan, en een gedeelte der magazijnen van levens- en leger-voorraad zich aldaar bevindende, heb ik er ook krijgsbehoeften doen brengen, ten gebruik van het geschut, dat aldaar is.

Het doorloopende, heb ik mij overtuigd, dat 4000 man genoegzaam zijn, om den voortgang van 12,000 vijanden te verhinderen.

Extract uit de briefwisseling van den minister van oorlog, ontvangen te Parys, den 30sten van hooimaand 1809.

De generaal *Monnet*, het bevel voerende te Vlissingen, meldt, onder dagteekening van den 26sten van zomermaand: » dat men op den 23sten dezer had geseind 2 engelsche brikken, 4 kotters, 2 loggers, 1 schooner en een fregat, liggende ten anker bij het Steendiep: dat, den 24sten, in het gezigt van Walcheren waren: 1 fregat, 4 brikken, 2 schooners, 6 kotters en 2 loggers, en dat het fregat, benevens de 4 brikken bij West-Rust ten anker lagen: dat men, den 25sten, had geseind 1 fregat, 4 brikken, 2 schooners, 8 kotters en 2 loggers, zoo ten anker liggende als kruissende om het eiland Walcheren." Hij meldt: » dat deze vermeerdering van kruissers slechts voorkomt uit de verschijning van 4 fransche schepen van het eskader op de Schelde, welke, sints eenige dagen, tot onderrigting der equipagie, manoeuvreren en zulks tot aan den mond der rivier toe: eene beweging, die tot aan het einde van het schoone jaargetijde zal duren;" en hij voegt er bij: » dat hij niet verwonderd zoude zijn, wanneer er binnen kort engelsche linieschepen in het gezigt van het eiland kwamen." Hij meldt insgelijks: » dat hij onderrigt is, dat het algemeene embargo, welk in de engelsche havens gelegd was, opgeheven is, en dat er geene tijdingen waren van de twee gezeid liggende expeditien."

Hij geeft onder denzelfden datum berigt: » dat de hollandsche luitenant-generaal *Brece*, twee dagen geleden, een valsch berigt had ontvangen van zijne posten, houdende, dat de vijand ging ontschepen, en dat die generaal plotseling, gedurende den nacht, met 100 man is vertrokken, zonder hem, van dat hij hem ontvangen berigt, eenige kennis te doen toekomen; dat hij hem daar over verwijten had gedaan, die des te gegronder waren, daar zij elkanderen beloofd hadden, zich wederzijds kennis te geven van alle krijgsbewegingen; dat, zoo die generaal hem had geraadpleegd, hij geenszins dien verkeerden stap zoude hebben gedaan, en dat dezelve met het tij in geenen deele overeenkomstig was, hetwelk toch het kompas der landingen is; hij betuigt overigens, dat, volgens de ligging van zijn kamp en de magt zijner troepen, die hij aldaar geplaatst heeft, hij volstrekt geene overrompeling van de zijde des vijands vreest."

De generaal *Sainte-Suzanne*, die te Boulogne het bevel voert, geeft bij eene telegraphische depêche uit Boulogne, in dato den 29sten van hooimaand, nadenmiddag, het berigt: » dat, in den morgenstond, te Vlissingen geseind waren 52 engelsche [illegible], waaronder 2 linieschepen, 4 fregatten, 36 [illegible] transportschepen, die ten westen een-vierde noordwest op den afstand van omtrent 7 uren, geankerd lagen, en dat de vijand landings-troepen aan boord had."

Bij een andere depêche, onder dezelfde dagteekening, doch des avonds, berigt hij: » dat de kust-seinen melden, dat de vijandelijke schepen, die ten westen een-vierde noordwest van Vlissingen geankerd lagen, zijl hadden gemaakt, dat zij noordwaarts op waren geloopen, en dat zij het land genaderd waren."

De generaal *Barthac*, die de 24ste militaire [illegible] kommandeert, geeft bij een telegrafisch berigt uit [illegible] den 29sten van hooimaand, des avonds ten 6 uren, [illegible] des morgens, over Brussel geseind: » dat 50 à 60 [illegible] schepen in zee voor Blankenberg geankerd lagen en dat zij de noodige manoeuvres en seinen, om den vijand, tegen zijn aanval, terug

EXTRACT uit de briefwisseling van den minister van oorlog, den 1sten van oogstmaand 1809 ontvangen.

De generaal *Chambarlhac*, kommandant der 24ste militaire afdeeling, meldt uit Ostend, den 29sten van hooimaand: » dat 6 engelsche péniches of kotters alle de ommestreken der mondingen van de Paardemarkt, tusschen de batterij Dessaix en die ter linker-zijde, zijn komen peilen."

Hij berigt: » dat de schepen van onze vloot, die voor Vlissingen lagen, de Schelde ontgeven zijn en hunne stelling hernomen hebben."

De generaal *Lamorlière*, kommanderende de 15de militaire afdeeling, doet verslag van Hâvre, den 30sten van hooimaand: » dat hij onderrigt is, dat eene engelsche vloot, bestaande uit 9 oorlogschepen, 5 fregatten, 4 korvetten en 250 transportschepen, landingstroepen aan boord hebbende, den 29sten, ten west-noord-westen van Duinkerken, onder zeil en op twaalf mijlen afstand, geseind was." Hij berigt: » dat hij maatregelen genomen heeft, om alle onderneming tegen de kusten van de 15de afdeeling tegentegaan en te voorkomen."

De generaal, senateur *Sainte-Suzanne*, kommanderende te Boulogne, geeft berigt, door eene telegrafische depêche van heden: » dat, niettegenstaande zijne gezondheid in zeer slechten toestand is, hij het bevel zal blijven behouden tot op het alleruiterste, en dat de generaal *Rampon* heden (den 1sten van oogstmaand) te Gend aankomt."

De generaal *Chambarlhac*, kommandant der 24ste militaire afdeeling, kondigt aan, door eene telegrafische depêche, van de batterij Napoleon den 31sten van hooimaand: » dat de vijand 5000 man op Walcheren ontscheept heeft; dat hij op het punt is, in het eiland Kadzand aangevallen te worden."

De generaal *Sainte-Suzanne*, kommanderende te Boulogne, doet mede, door eene telegrafische depêche van den 31sten van hooimaand, des namiddags, den 1sten van oogstmaand aangekomen: » dat 80 vaartuigen, die den 31sten van hooimaand, des morgens, in Duins lagen, een kwartier over 7 uren, met een zuidwesten wind, door 2 bikken, 2 kotters en 1 logger begeleid, onder zeil, gegaan; en ten westen opgetaveerd waren; dat op hetzelfde uur een fregat van Duins uitliep en naar het noord-westen koers zette; en dat ten een uur de 80 vaartuigen, ten westen, in het gezigt van Boulogne, laveerden."

De generaal kommanderende de 16de militaire afdeeling berigt, insgelijks door middel der telegraaf van Ryssel, den 1sten van oogstmaand: » dat hij de talrijke nationale garden van het departement van het Noorden naar het eiland Kadzand afgezonden heeft, en dat die, welke reeds sedert vier maanden te St. Omer bijeen verzameld waren, te post naar dezelfde bestemming zouden vertrekken."

Kopij van een' brief des generaals Monnet, *aan den minister van oorlog.*

VLISSINGEN, den 31 van hooimaand 1809.

MONSEIGNEUR!

In den loop van den 30sten heeft de vijand 300 zeilen in het Veersche gat (Ooster-Schelde) bijeengebragt, en, den 30sten, ten 5 uren des avonds, onder beschutting van eene geduchte artillerie zijner schepen, eene landing tusschen het fort den Haak en Fervepe bewerkstelligd.

De generaal *Osten*, aan wien ik bevel had gegeven, de bewegingen des vijands met zijne brigade gadeteslaan, en die te Brouwershaven gebivouakkeerd had, bevond zich in zijn gezigt, en het gevecht nam eenen aanvang. Maar de vijand eene veel sterker magt tegenstellende, en dreigende, de brigade van den generaal *Osten* omtrekken, voerde deze laatste de bevelen uit, welke ik hem had gegeven, en bewerkstelligde zijne terugtogt op Vlissingen over Serooskerke en de buiten-singels van Middelburg. Deze generaal bezet thans de volgende stellingen voor Vlissingen: hij steunt met de eene zijde aan Dishoek, en met de andere aan het fort Rammekens; zijn centrum aan den Abeele, op een uur afstand van Vlissingen.

Ik heb dezen morgen, ten vier uren, de brigade van den generaal *Osten* gezien. Ik kan U. Mgeen naauwkeurig verslag doen van het verlies door dezelve geleden. Ik wacht ten dezen opzigte een uitgebreid verslag. Ik zal de eer hebben hetzelve aan uwe exc. toe te zenden.

Deze morgen bedreigde de vijand drie punten te gelijk: dat, waar hij ontscheept is, West-Kapelle en Vlissingen; het geen mij belette, mij naar het wezenlijk punt van ontscheping te begeven, en mij te Vlissingen terug hield: hetzelve als het meest van aanbelang beschouwende.

De 100 zeilen, voor Vlissingen geankerd, hebben zich geen oogenblik verwijderd, en maken in dit oogenblik beweging, om zich op Vlissingen of op het eiland Kadzand te rigten. De batterijen van Kadzand vuren, en, van mijne zijde, laat ik alles aan den zeekant vaardig maken, om den vijand te bevechten.

De landmagt van den vijand heeft zich op weinig afstand van Middelburg verzameld: dezelve bedraagt, volgens de onderscheiden rapporten, die ik heb ontvangen, tusschen de 15 en 18,000 man.

De vijand bombardeert de stad Vere, alwaar de luitenant-generaal *Bruce* zich heeft heen begeven, na het fort den Haak ontruimd te hebben, waar van de vijand zich heeft meester gemaakt. (1)

(1). Het fort den Haak is slechts eene kustbatterij; hetwelk onder de benaming van fort bekend, is dezelve geenzins gesloten.

Kopij van het rapport van den minister van oorlog, aan Z. M. den Keizer en Koning.

Van den 1sten van oogstmaand 1809.

Ik heb de eer gehad, den Keizer, bij mijn rapport, in dato den 31sten van hooimaand, verslag te geven, wegens het verschijnen en de beweging van eene vijandelijke vloot aan den kant van Vlissingen, mitsgaders wegens de genomen maatregelen, ter verdediging der Schelde.

Ik heb heden met den minister van marine afspraak gemaakt, en deze heeft, even als ik, noodig geoordeeld, bij voorraad, alle de versterkingen op de Schelde en op Boulogne te doen zamentrekken, welke men van het garnizoen van Parys zoude kunnen missen.

Dien ten gevolge, heb ik den generaal *Hullin* gelast, de halve brigaden van reserve nog dien zelfden dag te doen optrekken, de helft op Luzarche en de helft op Senlis.

Deze troepen zullen, bij hare aankomst te Luzarche en te Senlis, rijtuigen vinden, geschikt, om hen naar de plaats harer bestemming overtevoeren. Zij die naar Boulogne gaan, zullen aldaar den 4den van oogstmaand kunnen aankomen. De halve brigaden, die van Senlis naar Gend trekken, zullen den 6den aankomen, om zich van daar op de Schelde te rigten.

Ik heb insgelijks last gegeven, verschillende bataillons en eskadrons van de 2de militaire afdeeling op de kusten van Boulogne te doen komen.

Alle die bevelen waren reeds gegeven, toen ik een telegrafisch berigt kreeg van den generaal *Ste. Suzanne*, hetwelk mij aankondigde, dat hij te post de nationale garden van het departement van het noorden naar het eiland Kadzand had doen trekken, behalve nog die, onder de bevelen van den generaal *Rampon*, welke naar dezelfde bestemming op weg zijn.

Ingevolge die schikkingen, zal de magt der troepen, die tusschen nu en drie dagen, op de kusten gebruikt kunnen worden, zeer aanmerkelijk zijn, daar niet onder begrepen de gendarmerie en de compagnien van reserve, mitsgaders de tolbedienden, die opgeroepen zijn. Behalve nog deze magt, doe ik de 24ste, 16de, 2de en 4de militaire afdeelingen, in bataillons en eskadrons, die te post zullen reizen en drie dagmarschen op eenen dag zullen afleggen, op Antwerpen aanrukken.

Ik heb den artillerie-generaal *St. Laurent*, wiens gezondheid hersteld is, en die zich op dit oogenblik in goeden staat te Parys bevindt, gelast, zich ten spoedigsten naar Antwerpen te begeven, en van daar naar de Schelde en naar het eiland Kadzand, ten einde den dienst der artillerie te regelen, en zich te verzekeren wegens den staat der batterijen en der zich aldaar bevindende oorlogs-behoeften.

Hij is insgelijks gelast, met het toezigt over de artillerie der kusten van de 16de militaire afdeeling, mitsgaders van het kamp voor Boulogne, en met het geven van alle de noodige bevelen, om in alle deelen den dienst te verzekeren.

Behalve de magt, die tusschen de Somme en de Schelde ligt, is alles in de 15de militaire afdeeling geschikt, volgens de bevelen, die ik reeds vroeger had gegeven, en die ik nogmaals herhaald heb, ten einde op den eersten wenk een korps te kunnen leveren van 6000 uitgezochte nationale garden, getrokken uit de legioenen, die het digtst bij de kusten liggen, en die zich op de vier hoofdpunten der kusten, als Hâvre de Grace, Fécamp, Dieppe en Saint-Valéry moeten vereenigen; daar onder nog niet begrepen eene sterke reserve, geschikt, om zich oogenblikkelijk te begeven naar het punt des aanvals, of naar dat, hetwelk door den vijand meer bijzonderlijk mogt bedreigd worden.

Ik heb insgelijks mijne bevelen en noodige instructien gegeven voor de verdediging der kusten van Hâvre [illegible] toe.

Ik zal de eer hebben, U. Majesteit verslag te doen van den uitslag der genomen maatregelen, diewijle, om de aanvallen des vijands naar de zijde der Schelde aftekeeren, zoo spoedig de generaals mijne rapporten zullen hebben doen toekomen.

De minister van oorlog,
(*geteekend,*) graaf VAN HUNNEBERG.

Een verslag van een comptabel ambtenaar, den heer *Baillehache*, gedagteekend den 4den van oogstmaand, behelst bijzonderheden, omtrent hetgeen op de verlating van het kommandement van het fort Bath is gevolgd. De bezetting had het fort verlaten, en de Engelschen waren er slechts een kwartier uurs van verwijderd: al het geschut was niet vernageld: deze beambte, door eenig zeevolk geholpen en goede gezindheden bij de hollandsche boeren aantreffende, slaagde in het omwerhalen der twee batterijen van het fort, invoege, dat de Engelschen verhinderd werden op eenig schip van het smaldeel te vuren. De bewerking was moeijelijk en gevaarlijk; de ijver vervulde de plaats van het klein getal manschap; in nog geen drie uren tijds waren, de batterijen vernield, mitsgaders al het geen in het fort den Engelschen had kunnen van dienst zijn; eenige oogenblikken later, en de werklieden waren gevangen geweest: naauwelijks waren zij ingescheept, of de Engelschman trok het fort in, het welk, zonder wederstand en zonder voorzorg, door den bewerkstelligd hebber, den generaal *Bruce*, ontruimd was.

Kopij eens briefs van den luitenant-generaal Farayre, *gedagteekend uit Bergen-op-zoom, den 3den van oogstmaand* 1809, *geadresseerd aan den generaal* Fanconnet, *te Antwerpen.*

MIJNHEER DE GENERAAL!

De tijding, welke ik U. gister, door mijn aide-de-camp, deed

toekomen, was maar al te waar. Naauwelijks te Bergen-op-zoom gekomen, vertoonde zich de luitenant-generaal *Bruce*, die te Bath het bevel had gevoerd, vóór de poorten; doch wetende, dat hij het fort, welke hem toebetrouwd was, lafhartig had verlaten, zonder een kanon- of snaphaanschot te doen, en zelfs zonder den vijand gezien te hebben, die eerst drie uren, nadat hij hetzelve ontruimd had, te Bath is binnengetrokken, heb ik hem den toegang binnen de stad doen verbieden en hem niet willen zien; maar heb de bezetting onder mijne bevelen gehouden. Onder dezelve bevinden zich eenige Franschen, waarvan ik een detachement doe vormen, hetwelk ik naar Antwerpen opzenden zal.

De luitenant-generaal *Bruce* stond niet onder mijne bevelen; doch ik had hem berigten doen toekomen, die hem al het gewigt van het fort Bath deden kennen, hetwelk hij beloofd had, tot het uiterste te zullen verdedigen. Ik had hem krijgs- en mondbehoeften gezonden, en op het oogenblik, dat hij Bath ontruimde; waren er 100 man ingescheept, om hem te gaan versterken. Ik heb dus de lafhartigheid van den generaal *Bruce*, welke ik hoop, dat niet ongestraft zal blijven; noch kunnen voorzien noch tegengaan.

Zoodra ik de ontruiming van Bath vernomen heb, heb ik troepen afgezonden naar de dorpen Waensdrecht, Hoogerheide en Oosdrecht; welke langs de kust kondschap nemen.

Kopij van het verslag des ministers van oorlog; aan Z. M. den Keizer en Koning.

PARYS den 2den van oogstmaand 1809.

Ik heb de eer gehad aan den Keizer, bij een verslag van den 31sten van hooimaand, berigt te geven van het plotselijk verschijnen van 214 vijandelijke zeilen voor den mond der Schelde, en van de maatregelen, die bij voorraad genomen waren, om de bezetting van het eiland Kadzand te versterken, benevens de overige punten, welke alstoen door den vijand bedreigd schenen.

Insgelijks heb ik de eer gehad, aan Z. M. berigt te geven, bij mijn verslag van den 1sten van oogstmaand ll., van de bevelen, welke volgens narigten, gegeven waren, nopens het doel dezer expeditie van den vijand, om nieuwe versterkingen naar de Schelde te doen komen.

Uit deze schikkingen is gevolgd, dat de generaal *Rampon*, die, den 1sten van oogstmaand, te Gend moet aangekomen zijn, ongeveer 40,000 man onder zijne bevelen heeft, behalve de gendarmerie, de tolbeambten, de boschwachters, de reserve-compagnien, enz., welke tot de verdediging van Zr. Ms. eskader moeten opgeroepen zijn, gelijk ik daartoe bevel heb gegeven. De wegen zijn met troepen bedekt.

Uit een schrijven, welk mij, den 31sten van hooimaand, door den generaal *Monnet*, uit Vlissingen, is toegezonden, blijkt, dat het den vijand gelukt is, op den dag van den 30sten, 15 à 18,000 man op het eiland Walcheren te werpen, en dat de hollandsche luitenant-generaal *Bruce* het fort den Haak heeft ontruimd, en naar Ter Veer de wijk heeft genomen.

De brigade-generaal *Osten*, die met 1800 man in aantogt begeven had, om dat vijandelijk ontscheping gade te slaan, heeft op Vlissingen moeten terug trekken.

Zoodra ik van deze gebeurtenis kennis heb bekomen, spoedde ik mij, aan den generaal *Rampon* geven te zenden, om aan den generaal *Monnet* alle hulp te zenden, welke hij mogt noodig hebben, om Vlissingen zeker te stellen. Zes duizend man schienen voldoende.

Ik heb den generaal *Monnet* van deze beschikking onderrigt, hem herinnerende de bevelen en lastgevingen, welke hij van Z. M. had ontvangen, nopens het gedrag, dat hij, naar gelang der omstandigheden, te houden had, om den vijand te verhinderen, op het eiland Walcheren post te vatten.

De generaal *Sainte-Suzanne* mij, bij eene telegrafische depêche van den 1sten van oogstmaand, onderrigt hebbende, dat, omstandigheden zijnde den gezondheids-toestand, hij besloten had, het bevel, hem door Z. M. toebetrouwd, te behouden, gaf in den generaal *Rampon* van deze gezindheid kennis, hem te kennen gevende, dat hij bijzonder belast was met het bevel der vereenigde troepen aan de Schelde; en dat hij met den generaal *Sainte-Suzanne* meest briefwisseling houden, die met het bevel des kamps van Boulogne belast bleef.

Ik heb den generaal *Rampon* uitdrukkelijk bevolen, met de hollandsche generaals in verstandhouding te staan, en heb te gelijker tijd zijne aandacht doen vestigen op de stad en de werven van Antwerpen; hem bevelende, het nemen van alle noodige maatregelen, om daarvan den toegang te verdedigen.

De generaals *Chambarlhac* en *Monnet* heb ik van deze maatregelen onderrigt, ten einde hen in staat te stellen, de verrigtingen des generaals *Rampon* te hulp te komen, om Zr. Ms. eskader te beschermen, en de Schelde en Antwerpen te verdedigen.

De generaal *Rampon* meldt mij, dat alle de troepen met den besten geest bezield zijn, en dat zij zich met snelheid naar de Schelde hebben begeven, onder het herhaald gejuich van *leve de Keizer!*

De generaal *Olivier*, het bevel voerende over de 16de militaire afdeeling, heeft zelf de nationale garden, benevens de compagnien kanonniers der nationale garden van Ryssel en Duinkerken, met geschut, naar het eiland Kadzand aangevoerd. Hij heeft bij die colom het marsch-bataillon der 16de militaire afdeeling gevoegd, benevens al de detachementen, die hij uit de verschillende garnizoenen heeft kunnen trekken.

Brief van den minister van oorlog, aan Z. M. den Keizer en Koning.

PARYS, den 4den van oogstmaand 1809.

SIRE!

Heden, zijnde ten 5 uren in den ochtend, ontvang ik de onbegrijpelijke tijding, dat de Engelschen het fort Bath hebben ingenomen.

Eene dubbelzinnige uitdrukking in eenen brief, aan den minister van marine geschreven, had mij doen gelooven, dat Vlissingen gebombardeerd werd, en ik had zulks aan Uwe Maj. gemeld; doch het gold slechts Vere. (2)

Ik ben met eerbied, enz., enz.

De minister van oorlog,
Graaf VAN HUNERBURG.

Brief van den generaal Fauconnet, *aan den minister van oorlog.*

ANTWERPEN, den 4den van oogstmaand 1809.

MONSEIGNEUR!

Uwe exc. is, zonder twijfel, door de heeren generaals *Monnet* en *Chambarlhac* onderrigt van de landing, die de Engelschen op het eiland Walcheren hebben ten uitvoer gebragt, en van de voortgangen, die zij in Zeeland hebben gemaakt, dewijl men verzekert, dat zij Middelburg bezet hebben. Ik heb de maatregelen genomen, die ik dacht noodig te zijn, om mij voor het oogenblik aan de pogingen, welke de vijand, tot ontscheping op den regter-oever van de Schelde, zoude kunnen doen, tegen te stellen. Ik heb, dien ten gevolge, heden, op den grond zelve, met den kommandant der troepen van Z. M. de Koning van Holland geraadpleegd. Wij zijn overeengekomen, wegens onze linie van verdediging, welke ik oogenblikkelijk doe bezetten, en die ik ter zelfder tijd zal doen versterken, en volgens het bericht, hetwelk ik zoo even ontvang, dat de Engelschen zich van het fort Bath, dat den mond van het kanaal van Bergen-op-zoom dekt, hebben meester gemaakt. Ik zal mij geene aanmerking over de spoedige overgave van dit fort veroorloven. Hetgeen mij verwondert, is, dat ik met den generaal *Turayre* in het gezigt van hetzelve ben geweest, van 10 uren tot na middag, en dat wij geen kanon- of snaphaanschot hebben hooren losse.

De generaal *Charbonnier* komt op het oogenblik van Maastricht, met eene kolom ruiterij en voetvolk.

De forten Lillo en Liefkenshoek zijn in staat van verdediging. De zeemagt ontscheept geschut, dat, zoo ik hoop, in den loop van morgen geplant zal zijn.

Rapport van den minister van oorlog, aan Z. M. den Keizer en Koning.

PARYS, den 4den van oogstmaand 1809.

Ik heb de eer hiernevens aan Uwe Maj., kopijen der depêches, gedagteekend den 2den van oogstmaand, te doen toekomen, welke mij door de generaals *Rampon*, *Monnet* en *Chambarlhac* zijn toegezonden.

De generaal *Rampon* meldt mij bij zijnen brief, welken hij heeft geschreven op zijn togt naar Brugge, dat alle de kolonnen, die hij naar de Schelde voert, in den dag van den 1sten van oogstmaand te Brugge zijn aangekomen, en op het eiland Kadzand ten laatsten den 3den te zijn, en dat hij, zonder verwijl met de generaals *Chambarlhac* en *Rousseau* zal overleggen, hoe dezelven naar de omstandigheden te gebruiken.

De generaal *Monnet* geeft verslag, bij zijnen brief, van de aanvallen, die hij heeft moeten uitstaan en nog uitstond bij het vertrek van den post-bode, tegen de sterker magt, welke de vijand in het eiland Walcheren geworpen heeft.

De troepen van Uwe Maj. hebben bij dit gevecht 500 man verloren; maar het blijkt, dat de vijand het dubbeld van dien bij dezen aanval heeft geleden.

Het gevecht heeft zich vernieuwd des anderendaags, den 2den van oogstmaand, en hield nog aan op het oogenblik des vertreks van den post-bode.

De generaal *Monnet* prijst het 65ste regiment, dat hem door den generaal *Chambarlhac* is toegezonden, gelijk mede het bataillon fransche jagers, dat alstoen met den vijand handgemeen was.

De generaal *Chambarlhac* heeft versterking binnen Vlissingen geworpen.

Ondertusschen is het den vijand gelukt, eene landing op het eiland Zuid-Beveland te bewerkstelligen, en het blijkt zelfs, volgens een brief van den generaal *Fauconnet*, die te Antwerpen het bevel voert, dat de vijand zich van het fort Bath, aan den mond van het kanaal van Bergen-op-Zoom gelegen, heeft meester gemaakt.

De generaal *Fauconnet* meldt mij, dat hij zich naar den kant der forten Lillo en Liefkenshoek heeft begeven, welke hij in staat van verdediging heeft doen stellen, en dat hij met den luitenant-generaal *Turayre*, kommanderende de troepen van Z. M. de Koning van Holland, overeengekomen is, om de nadere ondernemingen des vijands op den regter-oever van de Schelde te keer te gaan.

Ik heb den generaal *Rampon* gelast, door eene telegrafische depêche, welke ik hem deze morgen heb toegezonden, om de

(2) Het is den generaal *Bruce* niet ten laste te leggen, dat hij uit het eiland Walcheren naar Zuid-Beveland is geweken, aangezien hij Vere dekken moest, en het allerlijst der verdediging den luitenant van het eiland Zuid-Beveland niet stellen, welke zoo noodwendig was, om de dekking van het fransch leger te ondersteunen.

en 4de halve-brigaden van reserve, met de kanonniers en alle andere versterkingen, waarover hij kan beschikken, op Antwerpen te rigten, ten einde de verdediging dier plaats en derzelver scheepswerven te verzekeren.

Brief van den vice-admiraal Missiessi *aan den minister der marine.*

Aan boord van den Charlemagne, den 1sten van oogstm. 1809.

Den 31sten van hooimaand, deed ik, ingevolge het geen ik uwe excell. daags te voren deed aankondigen, het eskader, ten vier uren des morgens, zeil maken, ten einde hetzelve de Schelde hooger te doen opzeilen en post te vatten achter de paalwerken. Men hoorde toen eene sterke kanonnade van den kant van Vlissingen en van de Ooster-Schelde; de mast-waken zagen vele schepen in het laatst gedeelte.

Den geheelen dag hoorde men kanonschoten.

De wind niet zeer voordeelig zijnde voor de beweging, die het eskader maken moest, kon hetzelve met den afloop van het tij het niet verder brengen, dan onder Waarden ten anker te komen.

Bij het zeven uur, gepasseerden zes schepen het paalwerk voorbij; dit zijn de Bullnack, l'Anversois, le Commerce de Lyon, le Dantzick, le Dalmate en le Duguesclin. De Charlemagne kon even zoo gedaan hebben, maar l'Albanais, le Cesar en la Ville de Berlin genoodzaakt geweest zijnde, tusschen Waarden en Bath te ankeren, verkoos ik liever, ten oosten van het paalwerk te blijven, ten einde altoos die schepen in het gezigt te kunnen houden, om hen hulp toetebrengen, zoo zij die mogten noodig hebben.

De geheele flotille volgde de achterblijvende schepen; dezelve zal voortgaan, eene linie ten westen van dezelve te vormen, tot dat zij te Lillo zullen zijn aangekomen.

Brief van den vice-admiraal Missiessi, *aan den minister van oorlog.*

Aan boord van den Chalemagne, den 3 van oogstmaand 1809.

MONSEIGNEUR!

Sints den 1sten dezer maand, het tijdstip waarin ik mijnen laatsten brief aan uwe exc. schreef, schijnt de vijand zich geheel van het eiland Zuid-Beveland te hebben meester gemaakt: gister avond vernam ik, door de goeletten en booten, welke ik geduurig op ontdekking uitzend, dat alle de batterijen, welke de Schelde bestrijken, van Borselen tot Bath, zelfs aleer de vijand tegenwoordig was, ontruimd waren geweest; mijne maatregelen aldus genomen zijnde, op dat die forten, ten minsten nog eenigen tijd, zouden hebben kunnen volhouden, zijn nutteloos geworden.

Ik rekende bijzonder op den tegenstand van het fort Bath, eene gewigtige stelling, daar dezelve belette, van de Ooster-Schelde, waar zich de vijand bevindt, met de Wester-Schelde, alwaar het eskader ligt, gemeenschap te houden. Gister nademiddag, toen de dienstdoende boot, welke ik derwaarts gezonden had, terug was, vond er de officier geen enkelen hollandschen soldaat meer, en alle de stukken waren vernageld.

Hij had zich doen onderrigten, wat van den kommandant, deszelfs besetting en onze versterkingen geworden was; de inwoners antwoordden hem, dat, van de aanstaande komst des vijands onderrigt, zij zich op kleine vaartuigen van het land hadden ingescheept, en de kust van Frankrijk bereikt, het fort verlatende.

De scheeps-vlagge jonker *Crèveuil*, officier van den Cesar, die belast was, op kondschap uittegaan, het geschut slechts vernageld vindende, en geschikt, om gemakkelijk in staat gesteld te worden, te dienen, besloot, van 's vijands verwijdering nut te trekken, om hetzelve, met de affuiten, door de bootsreden in de grachten van het fort te doen werpen. Op deze wijze heeft hij 19 vier-en-twintig ponders en een mortier onbruikbaar gemaakt.

Op het oogenblik, dat die officier Bath verliet, kondigde men aan, dat de vijandelijke ruiterij zich te Waarden bevond.

Ik wordt, in dit oogenblik, door den kommandant der goeletten, die van zijne verkenning terug is, onderrigt, dat zich de vijanden te Bath bevinden. Hij erkende het engelsch uniform, en ontwaarde, dat zij bezig waren, de stukken geschut, uit de grachten te halen, welke daarin geworpen waren.

Gister deed ik de vaartuigen van de 2 en 3de soort bezoosten het paalwerk plaatsen, alwaar dezelve een goed middel van verdediging opleveren.

De kanonneerbooten heb ik ten westen gelaten; de instructien van den bevelhebber der flotille behelzen, dat hij van al zijne middelen moet gebruik maken, om den vijand te beletten, eene landing op den regter-oever der Schelde te bewerkstelligen, en hij is gelast, zich op Lillo terug te trekken, en vervolgens ten oosten van het paalwerk, zoo hij daartoe door de meerder sterkte van des vijands magt genoodzaakt wordt.

Ik moest van de bewegingen der Engelschen op het eiland Zuid-Beveland onderrigt zijn; de generaal *Bruce* had zich met die zorg belast. Ik heb niet het minste narigt ontvangen, van wien het ook zij. De generaal *Monnet* is de eenige, die mij wat hij wist heeft medegedeeld.

(*geteekend*,) MISSIESSI.

Brief van den minister der marine, aan Z. M. den Keizer en Koning.

PARYS, den 1 van oogstmaand 1809.

SIRE!

Een postbode, die gister van Antwerpen is afgezonden, is heden alhier aangekomen. Ik heb de eer het navolgende kort begrip toe te zenden van alle de rapporten, die bij mij zijn ingekomen.

Uwe Maj. zal daar uit zien, dat de vijand op het eiland Walcheren is ontscheept. Het schijnt, dat hij insgelijks de Ooster-Schelde is ingezeild, dat hij Noord-Beveland is voorbij gevaren en eene landing in Zuid-Beveland heeft bewerkstelligd, ten einde de batterijen der Schelde in den rug te vallen en het fort Bath te belegeren, met inzigt, Uwer Majs. vloot den terugtogt aftesnijden. Ook heeft de vice-admiraal *Missiessi* besloten, de rivier hooger op te varen.

Ik behoef uwen vice-admiraal niets voor te schrijven. Ik heb de eer aan Uwe Maj. voor te leggen, de bevelen, die ik hem te voren had gegeven, voor de omstandigheden, waar in wij ons tegenwoordig bevinden.

Een telegrafisch berigt van Boulogne, van den 31sten van hooimaand, heden morgen aangekomen, meldt, dat 80 der schepen, die in Duins lagen, met eene zuidwesten wind onder zeil waren gegaan en dat zij laveerden. Ten een uur laveerden zij nog in het gezigt van Boulogne, onder begeleide van 6 kleine oorlogschepen. Op het oogenblik, dat deze vloot uit Duins vertrok, is er een fregat naar Vlissingen gezeild.

Ik ben met eerbied, enz.

(*geteekend*,) DECRÈS.

Brief van den minister van marine, aan Z. M. den Keizer en Koning.

PARYS, den 2den van oogstmaand 1809.

SIRE!

Volgens berigten van Antwerpen, gedagteekend van den 1sten, was het eskader van Uwe Maj. de rivier opgezeild, en bezette de stelling tusschen Bath en Lillo, alwaar dezelve in veiligheid is voor de pogingen des vijands en van waar het de haven van Antwerpen dekt.

Ik ben met eerbied, enz.

(*geteekend*,) DECRÈS.

Brief van den minister van marine, aan Z. M. den Keizer en Koning.

PARYS, den 4den van oogstmaand 1809.

SIRE!

De correspondentie met Antwerpen meldt mij, dat Bath door den hollandschen bevelhebber is ontruimd, na al het geschut vernageld te hebben; alle de batterijen, op den regter-oever van de Schelde aangelegd, zijn vernield, op de aanmadering des vijands.

Uit het geheel der seinen en uit de correspondentie schijnt het, dat tot op het oogenblik de vijand eene afdeeling voor Kadzand ten anker heeft, doch aldaar nog niet geland is; dat hij het eiland Walcheren aantast, en dat een gedeelte van zijne magt zich langs den regter-oever op Antwerpen rigt.

Ik ben met achting, enz.

(*geteekend*,) DECRÈS.

Bulletin voor den heer zee-prefekt van Antwerpen.

Het blijkt, dat de Engelschen in dit oogenblik zes-duizend man op het eiland Zuid-Beveland hebben. Eene aanzienlijke afdeeling oorlog- en transport-vaartuigen bezet de Ooster-Schelde in de geheele breedte van dit eiland. Ik heb 35 schepen geteld.

Het was gister, omstreeks vijf uren des avonds, dat de Engelschen zich van het fort Bath meester maakten. De hollandsche kommandant, met deszelfs verdediging belast, heeft het, zonder een schot te doen, ontruimd: dit is eene laffheid zonder voorbeeld.

De generaal *Taruyre*, belast met de verdediging van Bergen-op-Zoom, heeft thans eene schoone afdeeling troepen. Hij maakt zich gereed, er een gedeelte van in de omliggende posten te plaatsen.

De fransche dorpen, op de wegen van Antwerpen naar Bergen-op-Zoom gelegen, schijnen eene genoegzame magt bekomen te hebben. Het eiland Tholen is niet aangevallen.

Depêche van den admiraal Missiessi, aan den minister van marine.

Van den Charlemagne, den 4den van oogstmaand 1809.

De onderscheiden fransche en hollandsche detachementen die ik door het eskader heb doen landen, ten einde de bezetting der batterijen op de hollandsche kusten voltallig te maken, zijn weder op hunne respective schepen gekomen, zonder zelfs de gelegenheid te hebben kunnen vinden, den vijand te genaken.

De luitenant-generaal, die het hollandsch departement kommandeerde, toen de vijand zijne landing op het eiland Zuid-Beveland bewerkstelligde, heeft zich naar alle de batterijen begeven en na in een raad, in welken hij alle de officieren verzamigde te hebben kennis gegeven van het bevel Zr. M. den Koning van Holland, om op alle mogelijke wijzen het fransch eskader te beschermen, en om, zich op Bath terugtrekkende, welke hij tot het uiterste moest in bezit houden, alle de batterijen te vernielen, die de overmagt van den vijand hem niet gedogen zoude te verdedigen, heeft al het geschut doen vernagelen, de affuiten breken, en alle zijne troepen en de mariniers naar het fort Bath geleid.

De vijand kwam nog niet te voorschijn; echter heeft de luitenant-generaal *Bruce* deze gewiglige stelling niet behouden: na het geschut vernageld te hebben, heeft hij al het volk op Bergen-op-zoom doen terug trekken.

(*Het vervolg in het bijvoegsel.*)

BIJVOEGSEL,

BEHOORENDE TOT DE KONINKLIJKE COURANT VAN DINGSDAG DEN 29sten VAN OOGSTMAAND 1809, N°. 205.

Dit half-vels *bijvoegsel wordt alomme bij de couront van heden* gratis *uitgegeven.*

De officieren van de marine, welke ik bij dien generaal had, hebben verzocht iemand te mogen zenden, om mij van hunnen toestand te onderrigten. Ik was toen nabij Lillo; de generaal *Bruce* heeft zulks geweigerd.

Bij zijne aankomst te Bergen-op-zoom is hij heel slecht ontvangen; men heeft hem geweigerd de stad binnen te komen; doch wij hebben des niet te min eene stelling van groot belang verloren, alwaar de vijand, die zich dezelve van nut maakt, en alwaar hij niet dan zes uren na het vertrek van onze troepen is binnen getrokken, thans bezig is om zich te vestigen.

Ten einde eenige verhindering aan zijn ontwerp toetebrengen, heb ik gister avond den kommandant van de flotille aangeschreven, zich met stil water, indien het weer zulks toelaat, onder het fort van Bath, te begeven, het te beschieten tot dat de vloed aankwam, en vervolgens zijn ankerplaats bij Lillo te hernemen.

Aan Z. E. de graaf van Huneburg, *minister van oorlog.*

In het hoofdkwartier te IJssendijk, den 3den van oogstmaand 1809.

EXCELLENTIE!

Op het oogenblik ontvang ik uwen brief, welken gij mij de eer aangedaan hebt, den 1sten dezer maand, door een buitengewonen posthode, te zenden, als mede uwe telegrafische depêche, van den 2den. Ik haast mij u te antwoorden, dat de keizerlijke gendarmerie zich onder mijne bevelen bevindt; dat de compagnien van reserve van de Dyle en van de Schelde, sedert eenige dagen, zich reeds in de linie bevinden.

De generaal *Monnet* berigt mij, dat het bataillon van het 63ste regiment, welk ik hem gezonden heb, zich zeer wel gedraagt. Nog altijd handhaaft zich die generaal in zijne stelling voor Vlissingen; doch hij heeft reeds volk verloren, zoo aan dooden als aan gekwetsten.

Alles doet denken, dat de stad Ter Veere zich overgegeven heeft; sedert twee dagen hoort men niet meer schieten. Het fort Rammekens is nog altijd in onze magt. Het is van gewigt hetzelve te behouden; daar het dient, om den doortogt van de Schelde te bestrijken, en om den vijand te verhinderen van op dat punt met zijne schepen te komen.

Zoo als ik u gister meldde, maakt zich de vijand nog altoos gereed, om de gemeenschap met Vlissingen aftesnijden. Reeds heeft men bombardeer-vaartuigen op stroom gezien, en weldra zullen zij op de stad schieten.

De vijand heeft, heden ochtend, eene beweging op ons centrum gemaakt, voorwaarts Groede; hij heeft de kust doen peilen door eenige péniches, op welke men onderscheiden schoten heeft gedaan. Eindelijk, ons op onze hoede ziende, is hij teruggetrokken, en zal ons tot het tij van heden avond in rust laten.

Terwijl ik op de batterijen ter linker zijde mij bevond, maakten die van de regter een aanhoudend artillerie vuur. Ik vernéem, dat de vijand zich van onze péniches, van Vlissingen komende, willende meester maken, de drie batterijen ter regter zijde hun vuur op hem rigtten, 150 schoten van zwaar kalieber op hem afvuurden, eene péniche in den grond boorden, en de anderen noodzaakten aftehouden.

De batterij Napoleón heeft het vuur van een fregat doorgestaan, en hetwelk den doortogt wilde overweldigen; doch welk zocht het zijne tot zwijgen te brengen heeft niet geslaagd: en deze keer is de gemeenschap met Vlissingen niet verhinderd. De vijandelijke vloot, welker standplaats is tegen over de batterijen ter linker zijde, gaat onder zeil. Ik weet niet tot welk einde; doch indien het is, om ons aantevallen, zal zij niet slagen.

Ik heb de eer te zijn, enz.

De generaal-kommandant van de 24ste militaire divisie,

(*geteekend,*) CHAMBARLHAC.

Brief van den generaal Chambarlhac, *aan den minister van oorlog.*

ANTWERPEN, den 4den van oogstmaand 1809.

EXCELLENTIE!

Ik ben heden avond ten zes uren, met de ruiterij, die ik aanvoerde, te Antwerpen aangekomen. De heer generaal *Valetaux* is met zijne brigade een oogenblik daarna aangekomen. Met het tij van morgen zal ik den admiraal *missiessi* gaan zien en met hem handelen.

Onze troepen hebben gemeenschap met die van Z. M. den Koning van Holland door Bergen-op-zoom, en wij zijn met den generaal *Tarayre*, die dezelve beveelt, overeengekomen, gemeenschappelijk te werk te gaan.

Het afschuwelijk gedrag van den heer *Bruce*, hollandsch officier, die, zonder den vijand aftewachten, uit het fort van Bath is gevlugt, is eene van die laagheden aan uitzinnigheid of verraad grenzende. Deze ongelukkige is oorzaak, dat de engelsche voorposten niet meer dan zes mijlen van Antwerpen af zijn; doch de onzen zijn op hunne hoede, en zullen dezelve wel weten op dien afstand te houden.

De forten, die de oevers der Schelde verdedigen, zijn wel gewapend. (3)

(*Moniteur van den 25 van oogstm.*)

PARYS *den 23 van Oogstmaand.*

Verscheiden opgaven, in de vorige nommers van den Moniteur medegedeeld, hebben de schitterende voordeelen doen kennen, welke in Spanje de wapenen van Z. Kath. Maj. hebben doen uitmunten: zie hier omtrent deze gebeurtenissen een officieel verslag, waarvan die opgaven slechts den korten inhoud konden uitmaken.

Kopij van een brief des maarschalks Jourdan, *aan Z. E. den minister van oorlog, gedagteekend uit het koninklijk legerkamp van Burgos, bij Toledo, den 30sten van hooim.* 1809.

Mijne depêche, gedagteekend van Naval-Carnero, den 23sten dezer, zal aan uwe exc. de maatregelen doen kennen, welke de Koning voornemens was te nemen, om zich voortebereiden tot het bevechten van het engelsch leger.

Den 24sten, kwam de Koning met zijne reserve te Cabanas, op den weg van Toledo naar Madrid. Denzelfden dag deed de maarschalk *Victor* zijnen terugtogt op den linker-oever der Guadaramma, en stelde zich aan den mond dezer rivier in de Taag. In dien tusschentijd verrigtte de generaal *Sebastiani* zijne beweging op Toledo. Reeds was den 24sten des avonds de voorhoede zijner kolom in die stad aangekomen.

Den 25sten, bragt de Koning zijne reserve te Bargas bij Toledo. Dienzelfden dag vereenigde zich het 4de korps geheellijk te Toledo. Dus hadden het 1ste het 4de korps en de reserve, derzelver vereeniging verrigt.

Den 26sten beval de Koning aan het leger, zich op Torryos te rigten. Het 15de korps trok vooruit. Het werd door de afdeeling ligte ruiterij des generaals *Merlin* versterkt, hetwelk de Koning uit het 4de korps trok. Men liet te Aranjuez en te Toledo het geen noodig was, om deze plaatsen te verdedigen.

De ligte ruiterij des 18de korps vond de voorposten van het spaansch leger te Torryos. Men vernam, dat dit gansch leger te Santa-Ollala was, en dat het begonnen had eene beweging te maken, om zich op Toledo te rigten. De voorposten des vijands werden gemakkelijk omvergeworpen. *Cuesta* onze beweging vernemende, oordeelde het raadzaam op Talavera terugtetrekken; doch zijne achterhoede werd bereikt en voorwaarts Santa-Ollala neergesabeld.

Het geheel fransch leger kwam te Santa-Ollala kamperen, hebbende zijne achterhoede te El-Bravo. De voorposten kondigden aan, dat zij in het gezigt der engelsche voorposten waren. In de daad, dit leger was te Talavera, hebbende eene voorhoede van eenige bataillons en twee regimenten ruiterij te Casa-Legas.

Den 27sten rigtte de Koning het leger op de Albersche. De voorhoede des engelschen legers werd uit Casalegas verdreven. Ten drie uren nadenmiddag, was het leger op de oevers dezer rivier vereenigd, hebbende deszelfs scherpschutters op den regter oever. Men deed de bewegingen des vijands aan den kant van Talavera gadeslaan. Voor het overige dacht men, dat het vijandelijk leger op Oropesa terugtrok; maar de maarschalk *Victor*, die de ommestreken van Talavera volmaakt kent, meende optemerken, dat de vijand eene sterke stelling nam, zijne regter-vleugel steunende op Talavera en zijne linker-vleugel op eene opgerigte hoogte, hebbende eene voorhoede in de bosschen, gelegen op den regter-oever der Albersche. De Koning besloot oogenblikkelijk op den vijand aanterukken. De maarschalk *Victor* deed de bosschen aantasten, alwaar zich de voorhoede des engelschan legers bevond. Deze voorhoede verweerde zich hevig, doch dezelve werd overhoop geworpen, en de maarschalk *Victor* naderde tot op een kanonschot van de hoogte, waarop de linker-vleugel van het engelsch leger steunde. Terzelfdertijd hadden de afdeelingen Latour-Maubourg, Milhaud en Merlin zich op den regter-oever der Albersche begeven, en trokken in het veld, gelegen tusschen het bosch, waaruit men de engelsche voorhoede verdreef, en de Taag; het 4de korps en de reserve volgden de beweging.

Men dacht op te merken, dat het gansch engelsch leger tot de hoogte naderde, terwijl het spaansch leger zich achterwaarts Talavera bevond. Men dacht het van het uiterste gewigt, nog denzelfden avond, de hoogte, waar tegen de linker-vleugel van het engelsch leger steunde, te doen aantasten, ten einde het-

(3) Daar de batterijen getourneerd waren, het fransch eskader de Schelde verder opgezeild was, de kustbatterijen van de landzijde ongedekt waren, en de generaal *Bruce* bijna geen volk onder zijne bevelen had, zal zich dezelve misschien kunnen verontschuldigen, wegens de overijling, waarmede hij die batterijen heeft verlaten, zonder den vijand aftewachten. Maar waaromtrent hij zich bezwaarlijk zal verontschuldigen, is, dat hij het fort Bath ontruimd heeft, in weerwil van zijne instructie en met terugstelling van het bevel, dat hij bekomen heeft, door den aide-de-camp van den minister van oorlog, zoowel als door den jongen heer *van Citters*, door Z. M. uit Aken afgezonden, op het eerst gerucht, dat zich de Engelschen vertoonden, om hem de noodzakelijkheid te doen inzien, de batterijen tot het uiterste te verdedigen, en dezelve niet eerder te ontruimen, dan na het verschieten van al zijn voorraad. De depêche trof hem, wel is waar, eerst te Bath, doch hij ontving dezelve evenwel tijdig genoeg, om zich tot eene roemrijke verdediging te kunnen toebereiden. Dan, om billijk te zijn, is de zoo spoedige ontruiming der batterijen op Zuid-Beveland, en vooral die van Bath, de eenige verwijten, die men hem doen kan

...den tijd niet te laten, zich aldaar te versterken; doch, na eenige schoten, de maarschalk *Victor* den nacht ziende naderen, en den vijand in magt, stelde het gevecht tot des anderendaags uit. Het legen kampeerde op den afstand van een kanonschot van den vijand.

Den 28sten des morgens, begon het gevecht door eenen nieuwen aanval, die de maarschalk *Victor* op de hoogte rigtte. Deze aanval was zeer hardnekkig. Het 4de korps trok op twee linien tegen het centrum van den vijand, zorg dragende, zijn linker te weigeren, ten einde het oog op Talavera te houden. De reserve was zoodanig gerigt, ten einde de punten der linie te kunnen ondersteunen, die zulks noodig zouden hebben. Echter stelden de troepen zich in beweging, trokken met eene ongewone onverschrokkenheid, en na het hevigst, hardnekkigst en moorddadigst gevecht, werd het vijandelijk leger genoodzaakt terug te trekken, de hoogte en Talavera de la Reyna te verlaten, die de twee voornaamste punten der linie waren. Het keizerlijk leger heeft den nacht op het slagveld doorgebragt.

Ondertusschen zijn de 2de, 5de en 6de korpsen, die te Salamanca vereenigd waren, onder de bevelen der maarschalken *Soult*, *Mortier* en *Ney*, van Salamanca naar Placencia vertrokken, en moeten thans zeer nabij de achterhoede van den vijand zijn. Wij wachten de gelukkigste gevolgen van deze bewegingen; want, voor dat de korpsen vereenigd waren, is het kleinste gedeelte der magt van Z. M. den Keizer in Spanje genoegzaam geweest om den vijand te slaan.

Een gedeelte van het 4de korps keert weder naar Aranjuez, om de bewegingen te beteugelen, welke het spaansch korps van *Venegas* van dien kant zou hebben kunnen doen.

(*Moniteur van den 24 van oogstm.*)

ANTWERPEN *den* 20 *van Oogstmaand.*

De generaal-senateur *Collaud* is alhier aangekomen. Hij is tot gouverneur van Antwerpen benoemd, in plaats van den artillerie-generaal *Saint-Laurent*, die er het provisioneel bevel van had. Wij hebben tien compagnien nationale garden gevormd, welke voor de handhaving der goede orde in de stad zullen waken. Zij zullen morgen bijeen komen, om hunne volkomen organisatie te ontvangen. Z. H. de prins van Ponte-Corvo betoond de grootste werkzaamheid: hij onderneemt vele verkenningen en doet alle stellingen versterken, welke hem daar voor vatbaar schijnen. Wij zien dagelijks troepen doortrekken, en indien de Engelschen ons aantasten, het zij te land, het zij te water, zullen zij duchtig ontvangen worden. Men rigt, buiten de Slijkpoort, op den regter-oever, aanmerkelijke batterijen met 36 ponders op. Men heeft ook oude vaartuigen met kruid en steenen geladen, om er zich, in geval van nood, tegen den vijand van te bedienen. Daar het waarschijnlijk is, dat de Engelschen eenige ondernemingen tegen het fort Lillo zullen doen, heeft men alle schikkingen gemaakt, ten einde zij hierin mislukken. Men heeft voor dit fort eene gording gelegd van vaartuigen van eene zekere grootte. Wij weten niets zekers aangaande Vlissingen. Volgens eenige berigten, is de generaal *Monnet* den 16den zwaar gewond; de stad, die voor het grootst gedeelte uit houte huizen bestaat, is, zegt men, bijna geheel door het brand-vuur der Engelschen vernield. Voor het overige, moet men wegens de gebeurtenissen van het beleg een echt verslag afwachten, en zich niet aan geruchten storen, welke niet altijd met de waarheid overeen stemmen.

Leger van het Noorden.

DAG-ORDER.

Het leger wordt verwittigd, dat, ten gevolge der bevelen van Z. M. den Keizer en Koning, Z. H. de maarschalk prins van Ponte-Corvo te Antwerpen gekomen is, om er het bevel over de land- en zeemagt, op de Schelde en in den omtrek bijeen gebragt, op zich te nemen.

De 24ste militaire afdeeling en het gedeelte van de 25ste, op den linker-oever van de Maas gelegen, zijn met dit kommandement vereenigd. Monseigneur de maarschalk acht zich gelukkig, met de nationale garde van het keizerrijk, het staand leger en de keizerlijke marine de eer te deelen, om de vijanden des vasten lands te bevechten. Z. H. is overtuigd, dat allen in drift zullen wedijveren tot verdediging van den staat, en in zelfopoffering voor den dienst van Z. M. den Keizer en Koning.

In het hoofdkwartier te Antwerpen, den 16den van oogstmaand 1809.

De generaal, chef van den algemeenen staf.

ROSTOLLANT.

(*Journal de l'empire van den 24 van oogstm.*)

BEIJEREN.

KEMPTEN *den* 13 *van Oogstmaand.*

Sedert den 2den dezer is de gemeenschap met Tyrol, over Reuti, gestremd, doordien de baljuwagie van Ehrenberg op nieuw in opstand is. De opstandelingen van Tannheim en van Reuti zijn, den 10den, tot in de ommestreken van Messelwang doorgedrongen en hebben Fuessen aangevallen; maar zij zijn des avonds in het gebergte terug getrokken. Den 11 en 12den hebben zij partijen uitgezonden naar Southofen; doch dezelve zijn door de fransche troepen met geweld terug gedreven.

(*Journal de francfort van den 21 van oogstm.*)

MUNCHEN *den* 18 *van Oogstmaand.*

De maarschalk hertog van Dantzig was met de eerste afdeeling van het beijersch leger op Sterzing aangerukt, ten einde de afdeeling van den generaal *Rouyer*, die van den kant der opstandelingen van het Pustersthal, in de bergengten tusschen Sterzing en Brixen, eenigen tegenstand ontmoette, te ondersteunen. In dien tusschentijd had een detachement van de 3de beijersche afdeeling, in zijnen marsch door de bergengten van Ober-Innthal, insgelijks onoverkomelijke zwarigheden ontmoet, doordien de opstandelingen de wegen aldaar, door het afwerpen van verbazende groote stukken van rotsen, onbruikbaar gemaakt hadden. Van eenen anderen kant hadden de bewoneren dier bergten, verleid door de opperhoofden der opstandelingen, op nieuw de wapenen opgevat, zoo dat de maarschalk hertog van Dantzig goedvond, over den Brenner van Sterzing terugte trekken, en den 11den te Inspruck aankwam, alwaar zich toon het geheel leger-corps in eene te zaamgedrongen stelling bij elkanderen bevond. De opstandelingen van het Pusterthal en de Winschgau trokken insgelijks op Inspruck aan, en bragten, zoo door hun voorbeeld als door hunne bedreigingen, alle de inwoners dier ommestreken op nieuw in opstand, zoo dat het leger-korps van alle kanten van vijanden omringd, geene de minste gemeenschap meer met het overige van het land had.

Den 13den, des morgens, vergaderde een groot aantal gewapende boeren rondom Inspruck, en ondernamen eenen algemeenen aanval. Het gevecht duurde tot des avonds ten 6 uren; doch eindelijk werden de opstandelingen genoodzaakt, met achterlating van meer dan 1000 der hunne op het slagveld terug te trekken. Des volgenden dag hielden zij zich op eenen grooteren afstand van Inspruck en durfden niets tegen het vereenigd leger-korps ondernemen. Dan, te Rattenberg werden de detachementen van den kolonel graaf *van Oberndorf* en van den majoor graaf *van Taufkirchen*, kommanderende *ad interim* het korps van den kolonel graaf *van Arco*, welke den 13den dezer op het bed van eer gestorven is, door den vijanden aangetast; doch deze kolom, niettegenstaande dezelve voor het grootst gedeelte uit jonge lieden, zonder veel ondervinding, bestond, heeft den vijand mannoedig terug geslagen, en zijn oogmerk, om zich meester van de brug over de Inn, bij Rattenberg, te maken, doen mislukken.

De hertog van Dantzig, heeft alle de gekwetsten, welke vervoerbaar waren, onder geleide naar Kufstein doen brengen. Z. E. heeft zich met de eerste beijersche afdeeling, en die van den generaal *Rouyer*, bestaande uit fransche en bondgenootschappelijke troepen, naar Schwatz en Rattenberg op marsch begeven, werwaarts hij, den 15den, door de 3de beijersche afdeeling gevolgd is; deze laatste afdeeling is bestemd, om de terugtogt in het binnen-Innthal te dekken.

(*Journal de francfort van den 23 van oogstm.*)

MINISTERIE van JUSTITIE en POLITIE.

*** De *gebroeders van Cleef*, 's Konings boekverkoopers, te Amsterdam en in den Haag, hebben, van maandag den 21sten tot zaturdag den 26sten van oogstmaand 1809, voor de koninklijke biblioteek en het ministerie van justitie en politie, ontvangen drie exemplaren van ieder der navolgende uitgekomen werken:

Naauwkeurige tafel of berekening der verponding, groot 8°.; te Rotterdam, bij *J. R. van Ginkel.*

Leerwijze van Pestalozzi, door *Princen*, groot 8°.; te Leiden, bij *De du Mortier en zoon.*

J. C. Dolz, Aanleiding ter vervaardiging van schriftelijke opstellen, groot 8°.; te Leiden, bij denzelfden.

Air favorite, etc., dedic à monsieur *G. Holtzius*, par *C. Hoffman*, groot 4°.; à Rotterdam, bij *Plättner.*

24 Pièces faciles et agréables pour deux flutes, par *Devienne*, groot 4°.; bij denzelfden.

Overstroming, inundatie en ijsgang van den Alblasserwaard, 2 platen; te Amsterdam, bij *Nieman.*

Portret van *G. Holtzappel*, enz., groot 4°.

Suite des études pour le piano forte, par *Cramer*, groot 4°., in den Haag, bij *F. J. Weijgand.*

Romance de forte piano ou harpe, par *Garat*, groot 4°.; bij denzelfden.

Il est parti, romance de piano ou harpe, par mad. *de Laval*; bij denzelfden.

Je taimerai, romance nouvelle, par *Reichelt*, groot 4°.; bij denzelfden.

Henry-quatre à Gabrielle, par *Garat*, groot 4°.; bij denzelfden.

Fuite d'Emma, romance, par *Garat*, groot 4°.; bij denzelfden.

Les adieux, air militaire, par mad. *de Laval*; bij denzelfden.

Nieuwe verhandeling, bekroond door het genootschap ter bevordering der heelkunde te Amsterdam, 1ste deels 1ste stuk, in 8°.; te Amsterdam, bij *J. S. van Esveldt Holtrop.*

Lierzang aan de Hollanders, door *Campagne*, in 8°.; te Amsterdam en in den Haag, bij *de gebroeders van Cleef.*

Van Teutem, kerkelijke redevoering bij de inwijding der remonstrantsche kerk, in 8°.; te Utrecht, bij *Terveen en zoon.*

De Nieuwe Proteus, blijspel, in 8°.; te Amsterdam, bij *H. van Kesteren.*

Sermaõ Heroico, enz., (*en hetzelfde in het nederduitsch, onder den tijtel van*) Leerrede, uitgesproken in de gemeente der hollandsche portugeesche Israëlieten, te Amsterdam, den 5den van oogstmaand 1809, beiden in 8°.; te Amsterdam, bij *Belinfante en comp.*

JUDICATURE over de middelen te water en te lande.

*** Ten overstaan van den commissaris-generaal van Z. M. den Koning, voor de zaken van de convooijen en licenten, zal, op woensdag den 15den van herfstmaand 1809, des voormiddags ten 10 uren precies, op het zeekantoor te Rotterdam, aan den meestbiedenden, voetstoots, verkocht worden, *ad opus jus habentium:*

24 vaten zoute visch,
3 vaten brood,
2 zakjes dito,
3 vaten zout,
2 dito grutten,
Een dito erwten,
Een dito bier,
5 kruikjes jenever en 20 kannen fachinger water,
Eenige kaarsen en twee kruikjes met olie,

Gelost uit het hoekerschip *de jonge Arij*, gevoerd geweest door schipper *A. van den Boguart*, uit het galjoteschip *Nepthunus*, schipper *C. Smit*, uit het galjoteschip *Altona*, schipper *Wm. Koster*, en uit het schoonerschip *Fortuin*, schipper *Jacob Gerrits*, door diversch denunciateurs, op onderscheiden tijden en plaatsen, aangebonden.

Alles bij zoodanige kavelingen, als nader zal worden aangewezen.

Iemand nadere onderrigting begeerende, adressere zich ten kantore van den vendumeester *van Beeftingh*, te Rotterdam, alwaar de goederen zijn liggende in een pakhuis van den west-indischen handel, Nieuwehaven zuidzijde, en aldaar des maandags en dinsdags voor den verkoopdag, door een ieder zullen kunnen worden gezien.

BIJ HET BUREAU DER KONINKLIJKE COURANT, *te Amsterdam.*